

A Slolonel Dios D'a Viñaj

ZACARÍAS

Zacarías sb'i jun libro tic, yujto a slolonel Dios yalnac d'a viñaj Zacarías tz'ib'ab'ilcan d'ay. A tz'alancot yuj juntzaïn lolonel aljinac d'a viñ ayic meltzajnacxo viñ d'a Babilonia. Cha macaïn yaj jun libro tic: B'ab'el macaïn, tz'el yich d'a capítulo 1 masanto d'a 8, ata' syala' to ay tas ix ch'oxji yil viñaj Zacarías chi' icha vayich yuj Dios, aton d'a ab'il 520-518 ayic manto javi Jesucristo. Syalanpaxcot yuj tas ajnac sb'ochajxi choñab' Jerusalén yed' tas ajnac sb'ochajxi stemplo Dios, yed' pax tas ajnac sb'oanxi spensar eb' anima chi'. Syalanpaxcot yuj sjaub'al Cristo. Axo d'a capítulo 9 masanto d'a 14, ata' syal yuj Cristo yed' yic ol sch'olb'itaj eb' choñab' israel yed' juntzaïxo nación. Syalanpaxi to a Israel ol c'ochxoc icha yajtaxoni.

Syavtej schoñab' Jehová

1 1 A in Zacarías in, yuninal in viñaj Berequías, yixchiquin in viñaj Iddo. A d'a svajxaquil uj, d'a schab'il ab'il yoch viñaj Darío reyal, ix lolon Jehová d'ayin schebac' in tic yic svaleli, ix yalan icha tic:

2-3 A in Jehová Yajal in d'a Smasanil, ix te cot voval d'a eb' a mam eyicham, yuj chi' al tas sval tic d'a eb' etchoñab': A in Jehová in svala', meltzajañecxicot d'ayin yic ol in meltzajipaxb'at d'ayex. 4 Mañ e pitej e b'a icha ix aj spitan sb'a eb' e mam eyicham chi'. Ix yal eb' in checab' d'a eb' d'a peca' chi': Icha val tic yalan Jehová Yajal d'a Smasanil: Naecval e b'a d'a e chuc pensaril yed' pax d'a chucal tze c'ulej, xchi Jehová, xchi eb' in checab' chi', palta maj scha yab' eb', maj sc'anab'ajejpaxlaj eb'. 5 Palta a ticaic, ¿b'aítjl ayec' eb' e mam eyicham chi'? Añejtona' pax eb' in checab', mañxo pitzanoc eb' ticaic. 6 Axo pax in lolonel yed' in checnab'il ix val d'a eb' in checab' chi', ix elc'och d'a eb' e mam

eyicham chi', yuj chi' ix sna sb'a sc'ol eb', ix yalan eb': A Jehová Yajal d'a Smasanil, ix oñ yutej icha ix aj snaani, icha smojal co chuc pensaril yed' chucal sco c'ulej, xchi eb', xchi Jehová d'ayin.

A tas ch'oxb'il yil viñaj Zacarías

7 A in Zacarías in tic, ix in cha juntzaïn lolonel tic d'a Jehová, d'a 24 yoch yuxluchil uj (aton jun uj scuch Sebat) d'a schab'il ab'il yoch viñaj Darío reyal. 8 A d'a jun ac'val, ix ch'oxji vil jun tic d'a in vayich: Ix vil jun viñ vinac ayq'ue d'a yib'añ jun noc' chacchac chej, ix vanaj noc' d'a jun ch'olan d'a scal juntzaïn te' arrayán. Axo d'a spatic jun viñ chi', ay junxo ñilañ noc' chej, ay pax mach ayq'ue d'a yib'añ noc'. A d'a scal noc' chi', ay noc' chacchac, ay noc' sac'b'alinac, ay pax noc' sacsac. 9 Ix in c'anb'an d'a jun ángel van slolon ved'oc icha tic: Mamin, ¿tas yaj juntzaïn eb' ayq'ue d'a yib'añ chej chi'? xin chi. Ix tac'vi d'ayin, ix yalan icha tic: Ol in ch'ox d'ayach tas yaj eb', xchi. 10 Yuj chi', ix yalan jun viñ

ayec' d'a scal juntzañ te' arrayán chi'
icha tic: Aton eb' tic ix checjib'at yuj
Jehová yic b'at sb'eytzitan masanil
yolyib'añq'uinal tic eb', xchi.

11 Ix yalan eb' ayq'ue d'a yib'añ
chej chi' d'a Yángel Jehová ayec' d'a
scal te' arrayán chi' icha tic: Toxo ix
oñ ec' d'a masanil yolyib'añq'uinal
tic. Vach'ñej yaj ix quila', te junc'olal
yaji, xchi eb'. **12** Ix yalan Yángel
Jehová chi' icha tic: Mamin Jehová,
Yajal ach d'a Smasanil, 70 ab'ilxo
yajcot yoval a c'ol d'a yib'añ
Jerusalén yed' d'a yib'añ Judá. ¿Jan-
tacto val tiempo, ichato chi' ol oc'xoc
a c'ol d'a masanil eb' a choñab' chi'?
xchi.

13 Ix tac'vi Jehová d'a jun ángel
van slolon chi' ved'oc, ix yac'an
snivanil sc'ool. **14** Elaïchamel ix yal
jun ángel chi' to svalel juntzañ
lolonel tic: Aton juntzañ tic ix yal
Jehová, Yajal d'a Smasanil: Te xajan
choñab' Jerusalén vuuj yed' tzalan
Sion. **15** Yuj chi' te aycot yoval in c'ol
d'a yib'añ juntzañxo nación malaj
jab'oc tas sna'a. Ayic quenñej yoval
in c'ol d'a yib'añ Jerusalén chi', ix te
ec' eb' d'a yib'añ yac'an yaelal d'ay.
16 Yuj chi', a in Jehová in sval icha
tic: A ticnaic, ol vac'xi in vach'c'olal
d'a Jerusalén. Ol vac'an b'ochajxiq'ue
in templo ta', ol b'ochajpxaq'ue
choñab' Jerusalén chi', xchi Jehová
d'a jun ángel chi'.

17 Ix yalanxi jun ángel chi' d'ayin
icha tic: Alpaxel juntzañxo tic: A
Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan
icha tic: Ol vic'xichaañ juntzañ in
choñab' tic, ol vac'anxi snivanil sc'ol
Sion. Ol valanel junelxo to a
Jerusalén tic, in choñab' yaji, sic'-
b'ilélu vuuj, xchi Jehová, xchi jun
ángel chi'.

Chab' tas ix ch'oxji yil viñaj Zacarías

18 Ix in q'ue q'uelan, ix vilan
chañe' noc' ch'aac. **19-21** Ix in c'an-
b'an d'a jun ángel van slolon chi'
ved'oc icha tic: ¿Tas syalelc'och
chañe' noc' ch'aac chi'? xin chi d'ay.
Ix yalan d'ayin icha tic: A juntzañ
noc' ch'aac chi', a juntzañ nación
ac'annacoch yaelal d'a yib'añ eb' aj
Israel, eb' aj Judá yed' eb' aj
Jerusalén sch'oxcot noc', saclemnac-
b'at eb' yuuj, xchi d'ayin. Ix lajvi
chi', ay pax chañvañ eb' viñ tenum
q'ueen ix sch'ox Jehová vila'. Ix in
c'anb'an icha tic: ¿Tas tzul sc'ulej
juntzañ eb' viñ tenum q'ueen tic? xin
chi. Ix yalan d'ayin icha tic: A jun-
tzañ eb' viñ tic, ix javi eb' viñ ul
xib'tani yed' yac'an satel yipalil jun-
tzañ nación ix saclemanb'at eb' aj
Judá, xchi d'ayin.

**A jun viñ vinac ed'jinac
jun ch'añ cuerda**

2 **1** Ix in q'uexxi q'uelan, ix vilani
to ay jun viñ vinac ed'jinac jun
ch'añ cuerda. **2** Ix in c'anb'an d'a viñ:
¿B'ajtil tzach b'ati? xin chi. Ix yalan
viñ d'ayin icha tic: Van in b'at vech-
tej choñab' Jerusalén, yic snachajeli
jantac sc'atul yed' jantac sat, xchi
viñ.

3 Yuj chi', ix vilan sb'at jun ángel
van slolon chi' ved'oc. Ay junxo
ángel chi' ix elta ul scha'a, a' ix alan
d'ay: **4** Ixic d'a elaïchamel, al d'a viñ
quelem chi' icha tic: A Jerusalén,
maïxo ol yal-laj yoch smuroal, yujto
a eb' anima ol cajnajxoc d'ay, maïxo
jantacoc ol aj sb'isul eb'. Ol te q'uib'-
paxchaañ noc' smolb'etzal noc' eb'.
5 Palta a Jehová tz'alani: A in ol in
och oyan d'a spatictac Jerusalén chi'

icha juncoc c'ac', icha muro. Ol in ch'ox in tziquiquial d'a scal choñab' chi', xchi Jehová, xa chi, xchi jun ángel chi'.

Ol scolel schoñab' Jehová

6-7 A Jehová tz'alan icha tic: A in ix ex vac' salemb'at d'a masanil yol-yib'añq'uinal. Palta a ticnaic, sval d'ayex icha tic: Ex aj Sion, elañecot elañichamel d'a Babilonia ay d'a stojolal norte b'aj sacleminac eyaj-canb'ati, xchi Jehová.

8-9 A Jehová Yajal d'a Smasanil, schecan val juntzañ lolonel tic d'a juntzañ nación ix ex pechan salem a ex schoñab' ex tic. A tz'alan icha tic: Yalñej mach tz'ixtan in choñab' tic, ichato a snenal yol in sat syix-tej. Yuj chi' a in ol vac' oval yed' juntzañ nación chi', a in ol in chec eb' ayoche schecab'oc eb' yic a eb' ol ic'anec' jantac sb'eyumal eb', xchi Jehová. Icha chi' ol aj sch'oxan sb'a stziquiquial Jehová, icha pax chi' ol aj snachajel eyuuj to a' ix in checancot val d'ayex.

10 A Jehová tz'alan icha tic: B'itanañec d'a tzalajc'olal ex aj Sion, yujto ol in c'ochoc, ol in cajnaj d'a e cal, xchi Jehová. **11** Ayic ol ujoc jun tic, tzijtum nación ol javoc d'a Jehová, ol och schoñab'oc. Ol cajnajñeje Jehová chi' d'a e cal. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a Jehová Yajal d'a Smasanil ix in checancot d'ayex. **12** A Jehová, ol yac' checlaj d'a sat lum luum yic-taxoni to a Judá yico', axo pax Jerusalén sic'b'ilel yuuj. **13** Num-c'ajocab' masanil anima d'a yol-yib'añq'uinal d'a yichañ Jehová, yujto van scot yuj eb' schoñab', van yelta d'a yol scajnub' yicñeje yaji.

Ix q'uexjel spichul viñaj Josué

3 **1** Ix ch'oxji vila' to a viñaj Josué, aton viñ sat sacerdote, liñanoch viñ d'a yichañ Yángel Jehová. A d'a stojolal svach' viñaj Josué chi', ata' liñanoch viñ Satanás, yic syaloch smul viñaj Josué chi' viñ. **2** Ix yalan Yángel Jehová chi' d'a viñ Satanás chi' icha tic: A Jehová ix sic'anel choñab' Jerusalén, a tzach cachani. Yujto a jun viñ vinac tic, lajan viñ icha juncoc cuxc'ac' tz'ic'chajelta d'a yol c'ac', xchi. **3** A viñaj Josué chi', te mictac spichul viñ ayochi, liñan-ñejoch viñ d'a yichañ Yángel Jehová chi'. **4** A Yángel Jehová chi' ix alan d'a juntzañ schecab' liñanoch d'a yichañ to tz'ic'chajel spichul viñaj Josué te mictac ayochi. Ix yalanpax d'a viñaj Josué chi' icha tic: Scham val ilani, a syalelc'och jun tic to a in svic'canel a mul. A ticnaic ol vac' c'apac pichul yic q'uiñ ac'ochi, xchi. **5** Ix lajvi chi', ix valani: Comonoc val tz'ac'chajq'ue juncoc c'ox te sac d'a sjolom viñaj Josué chi', xin chi. Ix yac'anq'ue eb' b'ian. Ix lajvi chi' ix yac'anoch pichul yic q'uiñ chi' eb' d'a viñ, yac'b'an liñan-ñejec' Yángel Jehová chi' ta'.

6 Ix lajvi chi', ix yalan Yángel Jehová d'a viñaj Josué chi' icha tic: **7** Aton val juntzañ tic syal Jehová Yajal d'a Smasanil d'ayach: Cha ab'tas svala', tza c'anab'ajanñeje masanil tas svac' a c'ulej. Tato ol a c'ulej masanil juntzañ chi', ol ach ochcan yilumaloc in templo, ol a tañvanñeje yed' yamaq'uil. A in ol vac' opisio och d'a vichañ icha eb' in checab' ayec' d'a vichañ tic. **8** Ach Josué, scham val ab'ani, a ach tic, sat sacerdote aji. Scham yab'anpax eb' ayoch

d'a yopisio ed'oc, yujto a ex tic, ch'oxnab'il eyaj yuj junoc tas toxo val ol ujoc. Ol vic'cot in checab', aton jun scuch Svol. ^a 9 A in svac'och jun q'uen q'ueen uque' pac'aïi d'a yichañ viñaj Josué. A in ol in tz'ib'ej och d'a q'ueen icha tic: Junñej c'uol ol aj vic'anel smul eb' cajan d'a jun nación tic. ¹⁰ A d'a jun c'uol chi', ol eyavtej e b'a. D'a tzalajc'olal ol aj eyic'an eyip d'a yalañ yeñul xil te' eyuva yed' te' eyigo. A in Jehová Yajal in d'a Smasanil sval jun tic, xchi Jehová, xchi jun ángel chi'.

**Jun sb'achnub' candil
yed' chab' te' olivo**

4 ¹ Ix meltzajcot jun ángel ix lolon chi' ved'oc, ix xib'tanel in vayañ, icha yel lenaj svayañ junoc mach vaynac'bati. Ix sc'anb'an d'ayin icha tic: ² ¿Tas tzila'? xchi d'ayin. Ix valan d'ay: Svil jun b'achnub' candil nab'a oro yed' jun yed'tal aceite ayq'ue d'a yib'añ. A d'a jun b'achnub' chi', ayoche uque' candil. Junjun candil chi' ay stuboa tz'ic'an b'ey aceite chi'. ³ Junñej ay chab' te' olivo yed' jun b'achnub' candil chi', jun te' ayoche d'a svach', aypaxoch junxo te' d'a sq'uxeañ, xin chi d'ay.

⁴ Ix in c'anb'an pax d'ay icha tic: Mamin, ¿tas val syalelc'och jun tic? xin chi d'ay. ⁵ Ix yalan d'ayin: ¿Tom mañ ojtacoc tas syalelc'ochi? xchi d'ayin. Ix valani: Maay mamin, xin chi d'ay.^b

⁶ Ix yalanxi jun ángel chi' d'ayin icha tic: Aton jun lolonel tic syal Jehová Yajal d'a Smasanil d'a viñaj Zorobabel: Mañ yujoc eb' soldado,

mañ yujoc pax ipalil, palta a yuj Ves-píritu ol yal uuj. ⁷ Ach Zorobabel, vach'chom te ajaltac sb'o in templo icha nivac vitz, palta malaj ol och d'ayach. A ach ol ac'och q'uen lajvub' q'ueen nivan yelc'ochi, yacb'an tz'el yav masanil eb' choñab' icha tic: Te vach' yilji. Ayocab' svach'c'olal Dios d'a yib'añ, xcham eb', xchi Jehová, xchi jun ángel chi'.

⁸ Ix lajvi chi', ix yalan Jehová d'ayin icha tic: ⁹ A viñaj Zorobabel ix ac'anem yich jun templo tic, añaeja' viñ ol lajanpaxoc. Ichato chi', ol nachajel yuj in choñab' to a in Jehová Yajal in d'a Smasanil ix ach in checb'at ala'. ¹⁰ A juntzañ eb' tz'alani to malaj svach'il jun templo ayic ex el yich sb'oi, ayic ol yilanoch eb' to van yac'anoch plomo viñaj Zorobabel d'a q'uen lajvub' q'ueen, ol tzalajq'ue eb', xchi Jehová.

Ix lajvi juntzañ tic, ix yalan jun ángel chi' icha tic: A uque' candil tic, aton sch'oxancot yol sat Jehová, to syil d'a masanil yolyib'añq'uinal, xchi d'ayin.

¹¹ Ix in c'anb'anxi d'ay: ¿Tas pax syalelc'och chab' te' olivo chi', junjun te' d'a stz'eytac jun b'achnub' candil chi'? xin chi d'ay. ¹² Ix in c'anb'anpaxi: ¿Tas syalelc'och chab' sc'ab' te' olivo junñej yaj yed' chab' tubo nab'a oro b'aj tz'em aceite chi'? xin chi.

¹³ Ix tac'vi jun ángel chi' d'ayin icha tic: ¿Tom mañ ojtacoc tas syalelc'ochi? xchi d'ayin. Maay mamin, mañ vojtacoclaj, xin chi.

¹⁴ Ix yalan d'ayin: Aton chab' sc'ab' tic sch'oxancot eb' chavañ sic'b'ileli, aton eb' tz'ac'an servil Jehová,

^a 3.8 A schecab' Dios scuchan Svol sb'inaj chi' d'a tic, aton Cristo. II Isaías 11.1.

^b 4.5 A jun tas sc'anb'aj d'a tic, ato d'a versículo 10 tz'ac'ji spac.

aton Yajal d'a Smasanil yolyib'añ-q'uinal tic, xchi jun ángel chi'.

**A jun tz'ec' jeñeñoc b'aj
tz'ib'ab'iloch lolonel**

5 ¹ Ay junxo ix ch'oxji vila!. Ay jun b'aj tz'ib'ab'iloch juntzañ lolonel, tz'ec' jeñeñoc ix vila!. ² Axo jun ángel chi' ix c'anb'an d'ayin icha tic: ¿Tas jun tzil chi'? xchi d'ayin. Ix valan d'ay: Ay jun b'aj tz'ib'ab'iloch juntzañ lolonel tz'ec' jeñeñoc svila!. B'aluñie' metro sc'atul, nañal yoil metro sat, xin chi.

³ Ix yalan d'ayin icha tic: Ata' tz'ib'ab'iloch jun yaelal ol ja d'a yib'añ masanil eb' chuc d'a jun nación tic. Icha syal tas tz'ib'ab'iloch d'a junoc pac'añ, ol satel masanil eb' elc'um. Icha syal tas tz'ib'ab'iloch d'a junxo pac'añ, ol satel masanil eb' syac' sti' d'a esal. ⁴ A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan icha tic: A in ol vac'b'at jun yaelal tic, yic vach' tz'och d'a yol spat eb' elc'um yed' eb' slocan in b'i d'a esal. Ol ajñej ec' jun yaelal chi' d'a yol spat eb' chi', masanto mañxa junoc te' patzab', ma junocxo q'uen q'ueen ol canoc, xchi Jehová, xchi jun ángel chi' d'ayin.

A jun ix ix ayem d'a yol jun echlab'

⁵ Ix lajvi chi', ix javi jun ángel d'a in tz'ey, ix yalan d'ayin icha tic: Scham val ilan jun van sch'oxanq'ue sb'a chi', xchi d'ayin. ⁶ Ix in c'anb'an d'ay: ¿Tas jun chi'? xin chi. Ix yalan d'ayin: A jun chi', echlab!. Aton sch'oxancot schucal eb' anima cajan d'a jun nación tic, xchi.

⁷ A jun echlab' chi', plomo ayoch smaculoc sti'. Axo yic ix ic'jichaañ jun smacul chi', a jun ix ix c'ojojanem d'a yol jun echlab' chi'. ⁸ Ix yalan jun

ángel chi' d'ayin icha tic: A jun ix ix, ix il chi', aton mul sch'oxcot ix, xchi. Ix lajvi chi', ix ejcicanem ix d'a yol jun echlab' chi' yuj jun ángel chi', ix smacancan sti' yed' jun smacul nab'a plomo chi'.

⁹ Ix vilanpaxi, ay chavañ eb' ix ix van scot jeñeñoc yuj yipal ic'. A eb' ix chi', ay sc'axil eb' ix icha yic noc' julumchay, ix yic'anq'ue jun echlab' chi' eb' ix, ix b'atxi jeñeñoc eb' ix.

¹⁰ Ix in c'anb'anxi d'a jun ángel van slolon chi' ved'oc icha tic: ¿B'ajtil syic'b'at jun echlab' chi' eb' ix ix chi'? xin chi d'ay. ¹¹ Ix yalan d'ayin: Ol b'at sb'o jun templo eb' ix d'a Babilonia. Ayic toxo ix b'ol jun templo chi', ol sb'oanoch c'ojoan jun echlab' chi' eb' ix d'a yib'añ sb'achnub'al, xchi d'ayin.

A chañe' carruaje yic oval

6 ¹ Ay pax junxo ix ch'oxji vila!. Ix vil yelta chañe' carruaje yic oval d'a scal snañal chab' tzalan nab'a bronce. ² A jun b'ab'el carruaje, ñerb'il yuj noc' chacchac chej. Axo jun schab'il, q'uiq'uic' yilji noc' ñerjinac. ³ Axo jun yoxil, sacsac yilji noc' ñerjinac. Axo junxo schañil, sacb'alinac yilji noc' ñerjinac.

⁴ Ix in c'anb'an d'a jun ángel van slolon chi' ved'oc icha tic: Mamin, ¿tas val syalelc'och junxo tic? xin chi d'ay. ⁵ Ix yalan d'ayin icha tic: A jun-tzañ noc' chej yed' carruaje tic, a chañe' espíritu sch'oxo!. A Dios Yajal d'a masanil yolyib'añq'uinal, a schecancot eb'. ⁶ A jun carruaje ñerb'il yuj noc' q'uiq'uic' chej chi', sb'at d'a jun nación d'a stojolal norte. Axo jun carruaje ñerb'il yuj noc' sacsac chej chi', sb'at d'a stojolal b'aj tz'em c'u. Axo junxo carruaje ñerb'il yuj

noc' chej sacb'alínac chi', sb'at d'a stojolal sur, xchi jun ángel chi'.

7 A juntzañi noc' chej te ay yip chi', ix tzalaj noc' sb'at sb'eytzitej masanil yolyib'añq'uinal tic. Ix yalan jun ángel chi' d'a noc' icha tic: Ixíquec e b'eytzitej masanil yolyib'añq'uinal tic, xchi d'a noc'. Ix b'at noc' b'ian.

8 Ix lajvi chi', ix avajcot jun ángel chi' d'ayin icha tic: Il nab' val, a jun carruaje ix b'at d'a jun nación d'a stojolal norte, a' ol b'oan tas nab'il vuuj ta', xchi.

Ix ac'jiq'ue scorona viñaj Josué

9 Ix yalan Jehová d'ayin icha tic:
10 Cha yofrenda eb' meltzajnaccot d'a Babilonia: Aton viñaj Heldai, viñaj Tobías yed' viñaj Jedaías. Añejtona' d'a jun c'u chi', tzach b'atpax d'a spat viñaj Josías yuninal viñaj Sofonías.
11 A yed' q'uen plata yed' q'uen oro ol a cha chi' tza b'o juncor corona, tzac'anq'ue d'a sjolom viñaj Josué, aton viñ sat sacerdote yuninal viñaj Josadac. **12** Tzalan d'a viñ icha tic: A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alani: Ay jun vinac scuchan Svol, ol tec'c'aj b'aj ayeq'ui, a' ol b'oanxiq'ue in templo. **13** Aton d'iinantaxon sb'oanxiq'ue in templo chi', ol b'inaj val icha juncor rey, ol em c'ojan d'a sdespacho yic syac'an yajalil. A d'a stz'ey sdespacho chi' ol em c'ojan jun viñ sacerdote, junñej pensaril ol aj eb' schavañil, xa chi d'a viñ. **14** A corona ol ac' b'o chi', scan d'a in templo yic snachajcot viñaj Heldai, viñaj Tobías, viñaj Jedaías yed' viñaj Hen yuninal viñaj Sofonías, xchi Jehová d'ayin.

15 Ol cot eb' anima d'a najat, ol colvaj eb' eyed'oc yic sb'ochajxiq'ue

stemplo Jehová. Icha chi' ol aj snachajel eyuuj to a Jehová Yajal d'a Smasanil ix in checancot val d'ayex. A jun tic ol ujoc tato tze c'anab'ajej d'a smasanil e c'ool tas syal Jehová co Diosal.

A tzec'ojc'olal mañ chab'iloc yuj Dios

7 **1** A d'a schañil c'uál yoch sb'aluñil uj, (aton uj scuchan Quisleu), ayic schañil ab'il yoch viñaj Darío reyal, ata' ix lolon Jehová d'ayin Zacarías in tic. **2** A d'a jun c'u chi', a eb' aj Betel ix checancot viñaj Sarezer, viñaj Regem-melec yed' juntzañxo eb' viñ vinac d'a sttemplo Jehová Yajal d'a Smasanil, yic sc'anán svach'olal Jehová chi' eb' viñ d'a yib'añi. **3** Ix sc'anb'an eb' viñ d'a eb' viñ schecab' Jehová yed' d'a eb' viñ sacerdote icha tic: D'a yoil uj d'a junjun ab'il tzoñ och d'a tzec'ojc'olal, scac'anoch pichul yic cusc'olal yic sco naancot b'aj juchajnac em templo. ¿Ol am co c'ulejñej icha chi', mato mañxo? xchi eb' viñ. ^c

4 Axo Jehová ix alan d'ayin icha tic: **5** Al d'a masanil eb' anima ay d'a yoil nación tic yed' d'a eb' viñ sacerdote: A ex tic, 70 ab'ilxo e b'eyb'alan eyac'anoch pichul yic cusc'olal yed' eyoch d'a tzec'ojc'olal d'a yoil uj yed' d'a yuquil uj, palta mañ yujoc in eyic'anchaañ tze c'ulej jun chi'. **6** Añejá ayic tzex va'i, tzeyuc'an a', yicñej tzeyac' tzalaj-b'oc e c'ool e ch'ocoj, xchi Jehová, xa chi. **7** A tas sval tic d'ayex, aton yalnac eb' schecab' Jehová d'a peca', ayic junc'olal yajec' Jerusalén, tzijtum anima cajan d'ay, tzijtum pax choñab' oyanoch d'a

^c **7.3** A jun tas sc'anb'aj d'a tic, ato d'a 8.19 tz'ac'ji spac.

spatictac yed' d'a smacb'en Neguev yed' d'a ac'llic.

8 Yuj chi' a Jehová tz'alan icha tic: **9** Aton val juntzañ tic valnac d'a eb' in choñab' d'a peca': Vach' tzeyutej e ch'olb'itan eb' eyetanimail, vach' tzeyutej e c'ool, oc'ocab' e c'ol d'ayex junjun ex. **10** Mañ eyac' chucal d'a eb' ix ix chamnacxo yetb'eyum, ma eb' unin mañxa smam. Mañ eyixtej-pax eb' ch'oc choñab'il, ma eb' meb'a!. Mañ e na eyac' chucal d'ayex junjun ex, xin chi d'a eb' in checab' chi', xchi Jehová. **11** Palta a eb' co mam quicham chi', maj sc'anab'ajej eb', ch'oc b'aj ix yac'och spensar eb' smasanil, chacañ ix yutej sb'a eb'. **12** Ix yac'an pitb'oc spensar eb' icha q'uen yaxq'ueen, yic vach' max scha yab' eb' tas ix yal Jehová Yajal d'a Smasanil yuj Yespíritu d'a eb' schecab' d'a peca', aton juntzañ c'ay-b'ub'al yed' checnab'il.

Yuj chi' ix te cot yoval sc'ol Jehová d'a eb', **13** ix yalan icha tic: Yujto max scha yab' eb' d'ayin ayic tzin lolon d'a eb', ichinpaxta' a in tic, mañ ol in tac'voc d'a eb' ayic ol tevoc eb' d'ayin. **14** Yuj chi' ix vac' saclem eb', icha syutej c'alem chacxuxum ic!. Ix b'atcan eb' d'a juntzañ nación mañ yojtacoc. Axo snación eb', ix can tz'inan, mañxalaj junoc anima ix caj-najcan d'ay. A snación eb' te nib'ab'il chi', ix can tz'inan, xchi Jehová.

Ol yac'xi svach'c'olal Jehová d'a Jerusalén

8 **1** A Jehová Yajal d'a Smasanil ix alan d'ayin icha tic: **2** A in Jehová in sval icha tic: Te aycot yoval in c'ol yuj tas tz'utaj Sion. **3** Ol in meltzaj d'a Jerusalén yic tzin caj-najxi ta!. Ichato chi' a Jerusalén chi',

Choñab' C'anab'ajum ol sb'iejxicani. Axo in tzalan a in Jehová Yajal in d'a Smasanil, ol scuch tzalan Yicñej Jehová. **4** A eb' viñ ichamtac vinac yed' eb' ix chichimtac ix, ol emxoc c'ojan eb' b'ajtac smolb'ej sb'a anima d'a Jerusalén. C'ocochte'xoñej ol ec' eb' yuj icham animail. **5** Axo b'aj smolb'ej sb'a eb' anima chi', ol b'ud'-joc yuj eb' unin stajni ta!. **6** A eb' anima aycan d'a yol in choñab' tic, toxoñej ol sat sc'ol eb' yilan jun chi'. Palta a in tic, mañ ol satlaj in c'ol vilani. A in ton Jehová in sval juntzañ tic. **7** A in ol in col in choñab' d'a yol sc'ab' juntzañ nación d'a stojolal b'aj sjavi c'u yed' b'aj tz'em c'u. **8** Ol vic'anxicot eb', ol cajnajxoc eb' d'a Jerusalén tic. Ol ochxoc eb' in choñab'oc, ol in ochñejej sDiosaloc eb'. Ol vac'xi yajalil d'a eb' d'a stojolal, icha ix aj valani, xchi Jehová.

9 A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan icha tic: A ex ix eyab' juntzañ lolonel ix yalel eb' in checab' atax ix em yich sb'ojaxi in templo, aq'uec eyip, munlajañec e masanil. **10** A d'a yalañtax juntzañ c'ual chi', malaj b'aj scot stojol eb' viñ munlajvum yed' stojol noc' chej smunlaji. Yuj eb' ajc'ool, mañ junc'olaloc tzex b'eyeq'ui, aiejtona' a in ix vac' eyaj-c'olej e b'a. **11** Palta axo ticaic, a in Jehová Yajal in d'a Smasanil svala' to mañxo ol in c'ulej d'ayex a ex tzex can d'a jun choñab' tic, icha ix in c'ulej d'a yalañtax chi'. **12** D'a junc'olal ol ex ajoc, ol yac' ñab', yuj chi' a te' eyuva, ol ste aq'uej sat te', ol yac' val sat tas tzeyavej d'a sat e luum. A inxo ol vac' masanil juntzañ tic d'ayex a ex janac exxi d'a jun choñab' tic. **13** Ex aj Judá yed' ex aj Israel, icha ix aj e b'inaj d'a scatab'

juntzañxo choñab', ica pax chi' ol aj e b'inaj yuj eb' d'a vach'ilal, yujto a in ol ex in coleli. Mañ ex xivoc, tec'b'ejec e b'a.

14 A in ton Jehová Yajal in d'a Smasanil sval icha tic: Ix in na' vac'och syaelal eb' e mam eyicham ayic ix stzuntzancot voval eb'. A tas ix in na' chi', ix in c'ulej. **15** Ichapax chi' tiencaic, ix in na' to ol vac' in vach'c'olal d'a Jerusalén yed' d'a Judá. Yuj chi' mañ ex xivoc. **16** Aton val juntzañ tic yovalil tze c'ulej: Añej tas yel tzeyal-laj d'ayex junjun ex. Tze ch'olb'itej yaj tas d'a stojolal, yic vach' ay junc'olal d'a e cal. **17** Mañ eyac' chucal d'ayex junjun ex, mañ eyac' e ti' d'a esal d'ayex junjun ex. A in Jehová in svala', val yel malaj in gana d'a juntzañ b'eyb'al chi', xchi Jehová.

18 Ix yalanxi Jehová Yajal d'a Smasanil d'ayin icha tic: **19** Ex yiñtilal Judá, a tzec'oje'olal tz'och d'a schañil uj, d'a yoil, d'a yuquil yed' d'a slajuñil uj, ol meltzajcanoch d'a q'uiñal yuj e tzalajc'olal. Yuj chi', b'eyb'alejec tojolal yed' junc'olal, xchi Jehová.

20 A Jehová Yajal d'a Smasanil tz'alan icha tic: Ol cot anima d'a juntzañxo nivac nación, ol javoc eb' d'a Jerusalén tic. **21** A eb' anima d'a junoc nación, ol ec' yal eb' d'a eb' ay d'a junocxo icha tic: Coyec, b'at caq'uequem co b'a d'a Jehová Yajal d'a Smasanil yic syac' svach'c'olal d'ayoñ. Coyec elañchamel qued'oc, xcham eb'. **22** Yuj chi' mañxo jantacoc anima d'a nivac nación te ay yip ol ja d'a Jerusalén tic, ol ul yaq'uem sb'a eb' d'ayin a in Jehová Yajal in d'a Smasanil, yic sc'anán in vach'c'olal eb' d'a yib'añ. **23** A d'a

jun tiempoal chi', lajuñvañ eb' ch'oc choñab'il tz'alan ch'oc ti'al ol och tzuctzuc d'a spichul junoc aj Judá, ol yalan eb' ica tic: Sco nib'ej tzoñ b'at ed'oc, yujto ix cab'l to a Dios ayoch eyed'oc, xcham eb', xchi Jehová.

Ol javoc yaelal d'a yib'añ eb' ajc'ool

9 **1** Yujto ayoch sat Jehová d'a masanil anima, ica yajoch sat d'a masanil yiñtilal Israel, yuj chi' a' tz'alan juntzañ lolonel tic d'a yib'añ choñab' Hadrac yed' d'a yib'añ nivan choñab' Damasco. **2** Yuj chi' ol yac'-cot yaelal d'a choñab' Hamat, aton ay d'a stitac smacb'en Damasco chi'. Ol yac'paxcot yaelal chi' d'a Tiro yed' d'a Sidón, vach'chom te jelan spensar eb'. **3** A choñab' Tiro chi', ix sb'oq'ue smuroal, mañxo jantacoc q'uen oro yed' q'uen plata ix smolb'ejq'ue juyan icha tz'aj smolchajq'ue juyan lum luum. **4** A Dios Yajal ol ic'anec' masanil sb'eyumal chi', ol syuman-canb'at d'a yol a' mar. Ol tz'acanb'at jun choñab' chi' smasanil.

5 Ayic ol yilan jun chi' choñab' Ascalón, ol xivb'atoc. Ol te och choñab' Gaza yed' choñab' Ecrón d'a ilc'olal, yujto ix satel jun choñab' ayoch yipoc sc'ol eb'. A Gaza chi', mañxalaj sreyal ol canoc. Axo Ascalón, mañxo junoc anima ol cajnajan d'ay. **6** A d'a Asdod, ch'occh'oc macañil eb' anima ol cajnaj d'ay. Yuj chi' syal Jehová icha tic: Icha val chi' ol aj in satanel yic'ojchañb'ail eb' filisteo. **7** Mañxo ol in cha smilcham anima eb'. A d'a scal eb' filisteo chi', ayto eb' ol canoc, ol ochcan eb' vicoc. Lajan ol ajcan eb' ica junoc macañil eb' aj Judá. A eb' aj Ecrón chi', ol cajnaj eb' d'a scal eb' aj Judá ica eb' jebuseo. **8** A in ol in ajñejec' d'a in

cajnub', ol in tañevejñej, yic malaj junoc soldado ajc'ol ol och d'a yool. Maixó ol yixtejpaxlaj in choñab' tic eb', yujto a in val ol in tañevej, xchi Jehová.

A sreyal Israel ol javoc

- 9 A Jehová tz'alan icha tic: Tzalajañec ex aj choñab' Sion. B'itanañec d'a tzalajc'olal ex aj Jerusalén. Ina val sjavi e reyal d'a e cal d'a emnaquilal, te tojol spensar. A' ol ex colanoc. Ayq'ue d'a yib'añ jun noc' yune' b'uru, yune' jun noc' nun b'uru.
- 10 A' ol ac'an lajvoquel carruaje yic oval d'a Efraín yed' noc' schej eb' aj Jerusalén yed' pax sjul-lab' eb' yic oval. A' ol alanoc to junc'olal tz'aj masanil nación. A' ol ac'an yajalil d'a sti' a' mar, masanto d'a sti' junxo a', scotriëj d'a a' Éufrates, masanto d'a slajvub'al lum luum.
- 11 Ex aj Jerusalén, yuj val schiq'uil junoc noc' silab', yuj chi' ay yopisio in trato eyed'oc, yuj chi' ol ex vic'q'uetä d'a jun olan te' jul yich b'aj malaj a a', aton b'aj sacleminac eyajb'at d'a ch'oc choñab'il.
- 12 Mach ex sacleminac eyajb'at chi', aq'uec in och yipoc e c'oöl, meltzajañec b'aj vach' ol ex ajoc. A in sval d'ayex to ol vac'xi in vach'c'olal d'a eyib'añ. Ec'to ol aj vac'anxi in vach'-c'olal d'ayex d'a yichañ d'a yalañtaxo.
- 13 Ol vac'lab'ej Judá icha jul-lab' te vach'. Axo Efraín ol vac'lab'ej d'a yoloc in jul-lab' chi'. Ol vac'lab'ej eb' aj Sion icha

vespada yic ol vac'an oval yed' eb' aj Grecia, xchi Jehová.

- 14 A Jehová ol sch'ox sb'a d'a yib'añ eb' schoñab', icha leb'lón ol aj sjulvaji. A Dios Yajal ol pu'an strompeta, icha oval chacxum ic' scot d'a sur, icha chi' ol aj sb'at yac' oval yed' eb' ajc'ool.
- 15 A Jehová Yajal d'a Smasanil ol colvaj yed' eb' schoñab'. Ol satjoquel syamc'ab' yic oval eb' ajc'ol chi' yuj eb', choc'xoñej ol ajcanoc. Ol el val yav eb' choñab' chi' icha uc'um añ, yujto ix yac' ganar eb' yajc'ol eb' chi'. Ol b'ud'joc val eb' yuj jantac vino ol yuq'uej, icha tz'aj sb'ud'ji nivac uc'ab' yuj schiq'uil noc' silab', aton stob'ji-ec' d'a sch'aac altar.
- 16 A d'a jun c'ual chi', a Jehová ol colanel schoñab' icha tz'aj scolan noc' calnel juncoc yilumal. Tziquiqui ol aj yilji eb' d'a yol schoñab', icha yilji q'uen q'ueen te vach' yilji d'a junoc corona.
- 17 Maïj jantacoc svach'il ol aj masanil tas d'a schoñab' chi', yujto te vach' ol aj ixim trigo yed' vino. Vach'riej ol aj sq'uib' eb' quelemzac yed' eb' ix cob'es-tac d'ay.

A Jehová ol colanel schoñab'

- 1 C'anec q'uinal ñab' d'a Jehová, a' ol ac'an d'ayex. A' tz'ac'an ec' copoljoc leb'lón, a' ol ac'ancot tzijtumal ñab', yic vach' ol q'uib'q'ue eyavb'en d'a sat lum e luum e masanil.
- 2 Maïj ichocta' spac tz'ac'ji d'a eb' sc'anb'ej yab' d'a yechel comon

- dios yed' d'a eb' ajchum. A jun-tzañ eb' chi', toñej syesej eb', malaj yelc'och svayich eb' syala', toñej tz'ac'ji musansatil anima yuj eb'. A slolonel eb' yic syac'an snivanil sc'ol eb' anima, malaj jab'oc yelc'ochi. Yuj chi' toñej satec' jun choñab' tic icha noc' calnel syab' syail, yujto malaj stañvumal.
- 3** Yuj chi' syal Jehová icha tic: Toxo ix cot voval d'a eb' stañvan in choñab', yuj chi' ol vac'och syaelal eb'. A in Jehová Yajal in d'a Smasanil ol in tañ-vej in choñab', aton eb' yiñtilal Judá. Nivan ol aj yelc'och eb', icha noc' chej ac'um oval.
- 4** A d'a scal eb' chi', ay jun mach ol elta, te nivan ol aj yelc'ochi, icha junoc q'u'en q'ueen te nivan yelc'ochi, icha junoc estaca yic mantiado, icha pax jul-lab' yic oval, aton ol cuchb'an eb'.
- 5** Ol ec' tec'ton eb' d'a yib'añ eb' yajc'ool, icha stec'anq'ue soc'om eb' soldado d'a yoltac calle. Ol yac'an ganar oval eb', yujto ay in och yed' eb'. Ol q'uixvoocanq'ue eb' ajc'ol ayq'ue d'a yib'añ chej yuj eb'.
- 6** A in ol vac' stec'anil eb' yiñtilal Judá, ol vac'anxi colchajel eb' yiñtilal viñaj José. Ol in cuchb'anxi meltzaj eb' d'a schoñab', yujto tz'oc' in c'ol d'a eb'. Ol cajnajxoc eb' junelxo, ichato malaj b'aj ix vactejcan eb'. A in ton Jehová sDiosal in eb', ol vab'ñej tas ol sc'an eb' d'ayin.
- 7** Tec'an ol aj eb' aj Israel icha soldado. Ol tzalaj sc'ol eb' icha eb' tz'uc'an vino. Ayic ol yilan jun tic eb' yuninal eb', ol
- tzalajpax sc'ol eb'. Ol te tzalaj val sc'ol eb' yuj in colval.
- 8** Ol in xub'an d'a eb' yic ol in molb'ej eb', yujto colchajnacxo eb' vuuj. Ol te nivanb'oc sb'isul eb', icha val ix aj eb' d'a peca'.
- 9** Ix in saclemejb'at eb' d'a scaltac nación. Vach'chom najat ay eb', palta ol in nachajcot yuj eb'. Ay val jun c'ual ol meltzaj eb' yed' yal yuninal.
- 10** Ol vic'xi meltzaj eb' d'a Egipto. Ol vic'paxcot eb' d'a Asiria. Ol vic'anb'at eb' d'a Galaad yed' d'a Líbano. Te nivan ol aj sb'isul eb', ijan val mañxalaj b'aj ol aj eb'.
- 11** Ayic ol ec' eb' d'a scal yaelal, ichato d'a yol a' mar ol ec' eb', a in ol viq'uel yip a'. Axo a' Nilo, ol vac' tup a'. Ol vac'an satel yic'ojchañb'ail eb' aj Asiria. Ol vac'pax satel yopisio eb' yajal d'a Egipto.
- 12** A in ol vac' yipalil in choñab'. Vuuj val ol yal yuuj. A in val Jehová in sval juntzañ lolonel tic, xchi Jehová.
- 11** ¹ Jacchajocab' b'e d'a te' c'ac' yic sb'at tz'ab'at te' c'ute' d'a Líbano.
- 2** Oc'ocab' te' taj, yujto toxo ix telvi te' c'ute'. A juntzañ te te' mañxo jantacoc svach'il chi', toxo ix lajviel te'. Oc'ocab' te' ji d'a yol yic Basán, yujto a te' nivac te', te c'ayum, toxo ix ch'aciel te'.
- 3** Ab'ec val yel yav eb' tañvum calnel yoq'ui, yujto mañxalaj añ añaç'ultac sc'ux noc' snoc' eb'. Ab'ec pax yel yav noc' choj, yujto toxo ix lajviel nivac vayumtac d'a sti' a' Jordán.

A chavaï eb' taïvum calnel

4 Ix yal Jehová in Diosal d'ayin icha tic: Taïvej val noc' calnel to d'iñan smiljichamoc. **5** A eb' smananel noc', malaj jab'oc sna eb' yuj b'aj smilcham noc', axo eb' schoñan noc' chi', syal eb' icha tic: Yuj val dios, a ticnaic b'eyum oñxo, xchi eb'. Axo pax eb' staïvumal noc', mañ jab'oc tz'oc' sc'ol eb' yuj noc'. **6** Ichinpaxta' a in tic, mañ jab'oc ol oc' in c'ol d'a anima cajan d'a sat jun luum tic. A in Jehová in svala' to ol laj vac'och eb' d'a yol sc'ab' eb' yet-choñab' yed' pax d'a yol sc'ab' sreyal eb'. A eb' chi' ol ixtanel sat lum luum tic, mañxo ol in col-laj eb' anima chi' d'a yol sc'ab' eb', xchi Jehová.

7 Ichato chi' ix in och in taïvej noc' calnel d'iñan smiljicham chi', axo eb' manum calnel chi' ix in tupani. Ix in sayan chab' te' c'occoch. Ay jun te' ix vac' scuch Vach'c'olal, axo junxo te' ix vac' scuch Junñej yaji. **8** A d'a jun ujal, oxvaï eb' taïvum calnel chi' ix in chec paxoc, yujo mañxa in gana d'a eb', mañxa pax sgana eb' d'ayin.

9 Ix valan d'a noc' calnel chi' icha tic: Mañxo ol ex in taïvej. Tato ay junoc ex tzex chami, chamaïec. Tato ay junoc mach tzex milanchamoc, ex miljocab'chamoc. A exxo tzex to cani, tze satlajel e b'a, xin chi d'a noc'.

10 Ix vic'ancharaaï te' in c'occoch ix vac' scuch Vach'c'olal, ix in locan cañchaj te', yic scheclajeli to slajvi strato Jehová ix sb'o yed' masanil choñab'. **11** Aton d'a jun c'u chi', ix lajvican jun trato chi', axo eb' ay yic noc' calnel chi', van yilan eb' tas van in c'ulan chi', ix nachajel yuj eb' to a Jehová van slolon yuj tas van in

c'ulan chi!. **12** Ix valan d'a eb' icha tic: Tato e gana, aq'uec in tojol, tato maay jun, canocab' icha chi', xin chi d'a eb'. Yuj chi' te nivan in tojol ix yac' eb' yalani, 30 ñej q'uen plata ix yac' eb' d'ayin.

13 Ix yalan Jehová d'ayin icha tic: Te jab'tzin jab' in tojol ix yac' eb' tic, yuj chi' julcanb'at q'uen b'aj sic'chaj q'uen tumin d'a templo, xchi. Ix vic'anb'at q'ueen, ix in yumancanb'at q'uen b'aj sic'chaj q'uen tumin chi!. **14** Ix in locan cañchaj junxo te' c'occoch ix vac' scuch Junñej yaji. Icha chi' ix aj in ch'oxani to mañxo junñejoc yaj Judá yed' Israel.

15 Ix yalanxi Jehová d'ayin icha tic: A ticnaic, utej a b'a icha jun taïvum calnel mañ jab'oc syac'och sc'ol staïvan noc' calnel chi!. **16** Yujto ol vac'och junoc staïvumal jun nación tic, te chuc ol yutej sb'a icha junoc taïvum calnel max yac' pensar yuj noc' calnel satb'ati, max saylaj noc', max yañtejpax noc' echen yaji, max yac'paxlaj svael noc' scham yuj vejel. Palta to schib'at noc' b'aq'uech, masanil q'uen yech noc' schib'ati.

17 Ob'iltaç val jun staïvumal in choñab' malaj pensar chi', yujto syac-tejan tas staïvej. Sicb'ocab'el svach' c'ab', tzepjocab'el d'a q'uen espada, ic'jocab'paxq'uetla yol sat d'a svach', xchi Jehová.

Ol colchajel Jerusalén

12 **1** A Jehová, sb'oumal sat-chaaï yed' yich yolyib'añ-q'uinal tic, a' tz'ac'anpax sq'uinal eb' anima, a' tz'alan yuj choñab' Israel icha tic: **2** A in Jehová in tic, a in ol vac'lab'ej Jerusalén, ol ec' quetcon juntzañ nación ay d'a slac'anil yuj

xivelal, aton juntzañ ol ac'an oval yed' Jerusalén yed' Judá.

3 A d'a jun tiempoal chi', icha junoc q'u'en q'ueen te al ol vutejcan Jerusalén d'a juntzañxo nación. Vach'chom masanil nación ol snib'ej yac' oval yed'oc, choc' ol ajcan eb' yuuj. **4** Palta a in ol in tañvej eb' yiñtilal Judá. Ol in te xib'tej masanil noc' chej molanec' ta', axo eb' ayq'ue d'a yib'añ noc', ol quis-talaxcan eb'. Ol vac' q'uic'yataxcan noc' schej juntzañ nación chi'.

5 Ayic ol yilan juntzañ tic eb' yajalil Judá, ol yalan eb' icha tic: A val Jehová Yajal d'a Smasanil, co Diosal yed' eb' aj Jerusalén, a tz'ac'an yip eb' aj Jerusalén chi', xcham eb'.

6 A d'a jun oval chi', a eb' yajalil Judá, icha junoc tzac'ac' chac xilinac tz'och d'a scal te' c'atzitz ol vutej eb', ma icha sq'ue sc'ac'al junoc tob'añ taj tz'och d'a scal ixim trigo manoайл yaji. Ichchi' ol aj satanel masanil juntzañ nación eb' ay d'a slac'anil Judá. A d'a jun tiempoal chi', mañ jantacoc eb' anima ol cajnajxoc d'a Jerusalén.

7 Palta a in Jehová in tic, b'ab'el ol in colcanel juntzañ cotac choñab' d'a yol yic Judá, yic vach' mañ ol yic'chañ sb'a eb' yiñtilal viñaj David yed' masanil eb' cajan d'a Jerusalén d'a yichañ eb' aj Judá chi'. **8** A in Jehová in tic, ol in tañvejpax eb' cajan d'a Jerusalén chi'. A eb' malaj yip d'a scal eb' chi', tec'an ol aj eb' icha viñaj rey David d'a peca'. Axo pax eb' yiñtilal viñaj rey David chi', b'ab'el sb'at eb' d'a

yichañ eb', lajan ol aj stec'anil eb' icha in tec'anil, ma icha stec'anil eb' vángel.

9 A d'a jun tiempoal chi', ol vac' vip in satanel masanil juntzañ nación ol yac' oval yed' Jerusalén chi'. **10** Ol vac' Vespiritu d'a eb' yiñtilal viñaj David yed' d'a juntzañxo eb' cajan d'a Jerusalén, yic tz'oc' sc'ol eb', stevipax eb' d'ayin. Ayic ol in yilan eb' ix in tecani, ol oc'q'ue eb' icha yoc' junoc anima yuj schamel jun c'otañ yuninal, ma yuj sb'ab'el yuninal. **11** A d'a jun c'ual chi', ol och val jun nivan cusc'olal d'a eb' aj Jerusalén, icha tz'aj scus eb' anima d'a ac'lic Meguido yuj jun comon dios scuch Hadad-rimón. ^d **12-14** Jun-jun macañ iñtilal d'a nación chi', ch'occh'oc yaj eb' ayic ol oc' eb': Aton yiñtilal viñaj David, yiñtilal viñaj Natán, yiñtilal viñaj Leví, yiñtilal viñaj Simei yed' juntzañxo macañ iñtilal, ch'occh'oc b'aj ol oc' eb'. Yed' eb' ix yetb'eyum eb', ch'oc' b'aj ol oc'pax eb' ix.

13 ¹ A d'a jun c'ual chi', ol jac-chaj jun sjaj a a', yic vach' ol yal sb'icchajel smul eb' yiñtilal viñaj David yed' pax schucal eb' yed' yic eb' cajan d'a Jerusalén. **2** A in Jehová in tic svala' to a d'a masanil yol jun nación tic, ol vac' satel masanil juntzañ comon dios yic vach' mañxo ol nachajcot sb'i. Masanil eb' syaloch sb'a in checab'oc, ol in satpaxel eb' d'a yol nación tic yed' masanil eb' ayoch spensar d'a eb' demonio. **3** Yuj chi', tato ay junoc mach stz'ac yal in lolonel, axo smam snun ol alan d'ay

^d **12.11** Hadad-rimón, icha chi' junxo sb'i jun comon dios Baal. Ayic stacjí avb'en ayic ay siic, syal eb' anima to toxo ix cham Baal, syac'anoch jun q'uñeb' yujo syab' syail eb' yuuj yalani.

icha tic: A ach tic, maïxo smojoç
pitzan ach, ¿tas yuj tza tec'b'ej a b'a
alanel esal lolonel, tzalani to slolonel
Jehová tzala'? xcham eb' d'ay. Añeja'
smam snun chi' ol tecan chamoc,
yujto syesejoch sb'a in checab'oc.

4 A d'a jun c'u'al chi', masanil eb'
syaloch sb'a in checab'oc, ol q'uix-
vocq'ue eb' yuj tas ix ch'oxchaj yil
eb' chi'. Maïxo ol yac'ochlaj pichul
eb' yic eb' in checab' yic syac'an
musansatil anima eb'. **5** Palta ol yal
junjun eb' icha tic: A in tic, maïn in
schecab'oc Dios, añej to munlavum
in. Yictax unin in, ix in c'ayb'aj d'a
munlajel, xcham eb'. **6** Tato ay junoc
mach sc'anb'an d'a junoc eb' icha tic:
¿Tas yaj juntzaïn echen d'a nivanil
chi'? tato xchi, ol spacan icha tic: Ix
in ac'ji echnaj d'a spat eb' vamigo,
xcham eb', xchi Jehová.^e

Ol miljoccham Viñ staïvumal schoñab' Dios

- 7** A Jehová Yajal d'a Smasanil
tz'alan icha tic: Ic'chajocab'q'ue
q'uen espada yic stecjicham Viñ
staïvumal in choñab', aton Viñ
lajan ved'oc. Miljocab'cham
Viñ taïvum calnel chi', axo noc'
calnel chi' ol saclemcanb'at
noc'. Ol in ochcan ajc'olal d'a
noc' yunetac calnel chi'.
8 A in Jehová in svala' to a eb'
cajan d'a jun nación tic, ec'to
nañal eb' ol chamoc. Jayvañ-
xoñej eb' olto canoc.
9 A eb' olto can chi', ol vac' yab'
syaelal eb', yic tz'elcan schucal
eb', icha tz'aj yel smical q'uen
plata d'a scal c'ac', ma icha tz'aj

sb'o q'uen oro. Ol lajvoc chi', ol
yalan sb'a eb' d'ayin, a inxo ol
in tac'voc d'a eb'. Ol valani to
in choñab' eb', axo eb' ol alan
icha tic: Aton val Jehová co
Diosal, xcham eb', xchi Jehová.

Ol colchaj Jerusalén yuj Jehová

- 14** **1** Toxo ol javoc sc'u'al yoval
sc'ol Jehová. A eb' ajc'ool, ol
spucb'at eb' tastac ay d'a eb' cajan
d'a Jerusalén, a d'a yol choñab' chi'
ol spuquec' eb'. **2** A d'a jun c'u'al chi',
a Jehová ol molb'an masanil nación
yic syac'an oval yed' Jerusalén. Ol
ac'joc ganar yuj eb'. Ol ic'jocb'at
masanil tastac ay d'a yoltac pat yuj
eb'. Masanil eb' ix ix ol yixtej eb'
ajc'ool chi'. Ol ic'chajb'at nañaloc eb'
cajan chi' d'a preso yuj eb'. Nañalto
pax eb' ol can d'a Jerusalén chi'.
3 Palta elañchamel ol elta Jehová
yac' oval yed' juntzaïn nación chi',
icha ajnac yac'an oval d'a peca'. **4** A
d'a jun c'u'al chi', ol em tec'tec' yoc
d'a lum tzalan Olivo d'a yichaï
Jerusalén d'a stojolal b'aj sjavi c'u. Ol
pojchaj snañal jun lum tzalan chi', ol
jacvoc jun nivan ch'olan, scot d'a
stojolal b'aj sjavi c'u, tz'ec'c'och d'a
stojolal b'aj tz'em c'u. A nañaloc jun
tzalan chi', ol b'atcan d'a stojolal
norte, axo nañalxo, ol b'atcan d'a
stojolal sur. **5** Axo d'a jun ch'olan chi'
ol ex el lemnajoc, yujto ol c'ochñeij
d'a Azal. Ol ex el lemnaj icha ajnac
yel lemnaj eb' e mam eyicham yuj
jun quixcab' ec'nac ayic ayoçh viñaj
Uzías reyal d'a Judá. Axo Jehová co
Diosal ol javoc yed' masanil eb'
yicxo.

^e **13.6** A eb' syaloch sb'a schecab'oc Dios, syac' echnaj sb'a eb', yujto icha chi' yalan
sc'ayb'ub'al eb'.

6 A d'a jun c'ual chi', sacleinacñej ol ajoc, mañtoc te sacq'uinal, mañtoc te q'uib'q'uinal. **7** A jun c'ual chi', añaej Jehová ojtannac tas ol ajoc. Malaj junoc c'ual icha jun c'u ol yac' chi', sacq'uinalñej, mañ c'ualiloc, mañ d'ac'valiloc paxi, yuj chi' ayic ol em c'u, mañ ol q'uib'b'oclaj. **8** A d'a jun c'ual chi', ol q'ueul jun a a' d'a Jerusalén, ol elñaej yoc a' d'a ñiab'il q'uinal yed' d'a varesma. A jun a' chi', nañal a' ol b'atcan d'a a' mar Muerto, axo nañalxo a', ol b'atcan a' d'a a' mar Mediterráneo. **9** A d'a jun c'ual chi', a Jehová ol ac'an yajalil d'a masanil yol-yib'añq'uinal tic. Añaej Jehová chi' ol b'inajoc yujo añaej Dios. **10** Pañan-xoñej ol ajcan lum luum, aton lum sb'at d'a Geba masanto d'a Rimón, d'a stojolal sur yic Jerusalén. Axo Jerusalén chi', chaañ ol ajcan icha junoc tzalan. A b'aj ol cajnaj eb' anima d'a Jerusalén chi', ol schael d'a puerta yic Benjamín, ol ec' d'a jun puerta d'a peca', masanto d'a junxo puerta yic yesquinail. Ol b'atiñej d'a storreal yic Hananeel, masanto b'aj stec'chajel yal sat te' yuva viñ rey. **11** A Jerusalén chi', mañxa b'aq'uiñ ol sateloc. Ol cajnajxoc anima d'ay, mañxalaj tas ol sna eb'.

12 A juntzañ nación ol ac'an oval yed' Jerusalén chi', ol ac'chaj val och syaelal yuj Jehová. A eb' anima chi', pitzanto eb' ol syamanoch sb'ac'chil eb' sc'ab'ati, ol c'ab'at yol sat eb' d'a yed'tal, ol c'apaxb'at yac' eb' d'a yol sti'. **13** A d'a jun c'ual chi', ol yac'cot nivan xivc'olal Jehová d'a scal eb' anima chi'. Junjun eb' ol syamlaj sb'a yed' mach ajun yed'oc, ol smil-lancham sb'a eb'. **14** A d'a jun c'ual chi', ol cot eb' aj Judá scol eb' aj Jerusalén. Ol toc'joc ec' masanil sb'eyumal

juntzañ nación ay d'a slac'anil chi' yuj eb', mañxo jantacoc q'uen oro, q'uen plata yed' pichul ol smolb'ej eb'. **15** A jun yaelal ol em d'a yib'añ eb' anima, añaea' ol javocpax d'a yib'añ noc' chej, noc' mula, noc' camello, noc' b'uru yed' masanil noc' smolb'etzal noc' eb' ajc'ol ayec' d'a scampamento.

16 Ayic ol lajvoc juntzañ chi', a eb' anima olto can d'a juntzañ choñab' ix yac' oval yed' Jerusalén chi', junjun ab'il, ol javoc eb' yac'och q'uiñ yic Chinama, yic tz'ochpax eb' ejmelal d'a jun Rey, aton Jehová Yajal d'a Smasanil. **17** Tato ay junoc nación d'a yolyib'añq'uinal tic mañ ol javoc d'a Jerusalén yic tz'och ejmelal d'a jun Rey chi', mañxo ol yac'llaj ñiab' d'a smacb'en. **18** Tato ay eb' aj Egipto mañ ol javoc yac'och q'uiñ yic Chinama, mañ ol yac'paxlaj ñiab' d'a slum eb'. Ol javoc yaelal d'a yib'añ eb' yuj Jehová icha yaelal ol javoc d'a yib'añ juntzañ nación max javilaj chi'. **19** Aton val jun yaelal chi' yovalil ol javoc d'a yib'añ Egipto yed' d'a yib'añ juntzañxo nación max javi yac'och q'uiñ yic Chinama.

20 A d'a jun c'ual chi', a d'a q'uen yunetac campana yed'nac noc' chej tz'ib'ab'iloch icha tic: Yicxoñej Jehová yaji, xchi. Yed' q'uen chen ol c'anchaj d'a stemplo Jehová b'aj ol tajoc noc' schib'ejal noc' silab', yicxoñej pax Jehová ol ajoc, icha yaj nivac uc'ab' sc'anchaj d'a altar. **21** Masanil q'uen chen d'a Jerusalén yed' d'a Judá, yicxoñej Jehová Yajal d'a Smasanil ol ajoc. A mach sb'at yac' junoc silab' ta', syal sc'anán juntzañ chen chi', syac'an tajoc noc' chib'ej syac' silab'il chi'. A d'a jun c'ual chi', mañxalaj eb' choñ-vajum ol ilchaj d'a stemplo Jehová Yajal d'a Smasanil.